

Publicatieprijs artsen in opleiding tot psychiater 2008/2009

A. J. L. M. VAN BALKOM

Het is niet eenvoudig om tijdens de opleiding tot psychiater een wetenschappelijk artikel te schrijven. Wel draagt het schrijven sterk bij tot de ontwikkeling en de scholing van de medisch specialist. In veel opleidingsinstellingen wordt daarom gestimuleerd dat artsen in opleiding tot specialist (aiosson) werken aan een gevalbeschrijving of een overzichtsartikel of dat zij zich bezighouden met wetenschappelijk onderzoek. De afgelopen jaren is het aantal publicaties van aiosson in ons tijdschrift gestabiliseerd rond 20 artikelen. De redactie van het Tijdschrift voor Psychiatrie juicht dit relatief grote aantal publicaties van aiosson toe en wil het schrijven van een artikel door jonge collega's bevorderen door drie prijzen ter beschikking te stellen voor de beste artikelen die in het afgelopen jaar zijn gepubliceerd en die door aiosson geschreven zijn.

Een deskundige jury beoordeelde artikelen die tussen 1 juni 2008 en 31 mei 2009 gepubliceerd werden. De juryleden dit jaar waren: dr. R.F. Ferdinand en dr. R.C. Oude Voshaar (Commissie wetenschappelijke activiteiten van de Nederlandse Vereniging voor Psychiatrie), dr. M. Hebbrecht (bestuur van de Stichting Tijdschrift voor Psychiatrie) en prof. dr. L. Gabriëls en de auteur van dit rapport (redactie van het Tijdschrift voor Psychiatrie). Laatstgenoemde was tevens voorzitter van de jury. Inmiddels is dr. Oude Voshaar toegetreden tot onze redactie.

De 18 gepubliceerde artikelen van het afgelopen jaar betroffen 10 gevalbeschrijvingen, 1 overzichtsartikel, 2 korte bijdragen, 4 oorspronkelijke artikelen en 1 essay. De juryleden gaven met een cijfer van 1 tot 10 een globaal oordeel over deze

artikelen, waarbij zij aandacht schonken aan: theorie, originaliteit, onderzoeksmethode, wetenschappelijk belang, belang voor de klinische praktijk, maatschappelijk belang, taalgebruik en structuur. Elk jurylid bepaalde een rangorde van de artikelen op basis van de gegeven cijfers. Vervolgens werden van ieder artikel de rangordes van de vijf juryleden opgeteld. Op de WetenSAPdag, 10 november 2009, zijn aan de auteurs van de drie als beste beoordeelde artikelen prijzen uitgereikt.

De eerste prijs van 1250 euro is toegekend aan T. de Ridder, die met medeauteurs Bruffaerts, Danckaerts, Bonnewyn en Demyttenaere (2008) een epidemiologisch artikel schreef over hun onderzoek naar de prevalentie van aandachtstekortstoornis met hyperactiviteit (ADHD) in de Belgische volwassen bevolking. Zij gebruikten daarvoor data die verzameld werden bij het uitvoeren van het Belgische deel van de internationale European Study on the Epidemiology of Mental Disorders (ESEMED), een epidemiologische studie die deel uitmaakt van de World Mental Health Surveys. Zij onderzochten het vóórkomen van ADHD met behulp van de Diagnostic Interview Schedule (DIS), uitgaande van de DSM-IV. Niet alleen maakten zij een schatting van de prevalentie van ADHD in de Belgische volwassen bevolking, zij keken ook naar psychiatrische comorbiditeit, beginleeftijd, gevolgen voor het dagelijks leven en zorggebruik.

Over de prevalentie van ADHD bestaan nog weinig betrouwbare gegevens, mede doordat het moeilijk is de diagnose op volwassen leeftijd te stellen – zeker in een epidemiologische studie. Dat komt doordat het nodig is retrospectief het

bestaan van de aandachtstekort-, hyperactiviteit- en impulsiviteitsymptomen in de kindertijd uit te vragen. De auteurs zijn erin geslaagd om met het DIS-instrument en met een aantal aanvullende vragen over het beloop van de klachten in de tijd een goed beeld te krijgen van het vóórkomen van ADHD.

Hun bevindingen waren verrassend: de prevalentie van ADHD bij volwassenen in België bedraagt ongeveer 4%. Ook bleek de aandoening vaak voor te komen met comorbide angst- en stemmingsstoornissen en alcoholgerelateerde stoornissen. Opvallend was dat mensen in de bevolking die voldoen aan de criteria van ADHD relatief weinig hulp zoeken.

De jury was van mening dat het artikel bovenmatig helder was geschreven en dat de methode en de resultaten duidelijk gepresenteerd werden. De statistische bewerking werd door de jury zeer goed bevonden, terwijl de discussie zeer relevant en van bovengemiddelde kwaliteit werd geacht.

De tweede prijs van 750 euro ging naar S. Hamerlynck, die met haar collega's Jansen, Doreleijers, Vermeiren en Cohen-Kettenis (2009) over hun onderzoek rapporteerde naar het vóórkomen van psychiatrische stoornissen, psychotraumatisering en psychosociale problematiek van civiel- en strafrechtelijk geplaatste meisjes in Nederlandse justitiële jeugdinrichtingen.

De derde prijs van 250 euro is gewonnen door M. Morrens, die samen met Hulstijn en Sabbe (2008) een literatuuroverzicht schreef over de psychomotorische symptomen die bij schizofrenie voorkomen.

De redactie feliciteert alle eerste auteurs met hun behaalde resultaat en wil in deze felicitatie ook de medeauteurs, de supervisors en de afdelingen betrekken waar de aiossen in opleiding zijn.

LITERATUUR

- Hamerlynck, S.M.J.J., Jansen, L.M.C., Doreleijers, Th.A.H., e.a. (2009). Civiel- en strafrechtelijk geplaatste meisjes in justitiële jeugdinrichtingen; psychiatrische stoornissen, traumatisering en psychosociale problemen. *Tijdschrift voor Psychiatrie*, 51, 87-96.
- Morrens, M., Hulstijn, W., & Sabbe, B.G.C. (2008). Psychomotorische symptomen bij schizofrenie: het belang van een vergeten syndroom. *Tijdschrift voor Psychiatrie*, 50, 713-724.
- Ridder, T. De, Bruffaerts, R., Danckaerts, M., e.a. (2008). ADHD in de Belgische volwassen bevolking; een epidemiologische exploratieve studie. *Tijdschrift voor Psychiatrie*, 50, 499-508.

AUTEUR

A. J. L. M. VAN BALKOM, voorzitter jury Publicatieprijs artsen in opleiding 2008/2009.